

Makale Türü
Araştırma Makalesi

Başuru Tarihi
22.10.2020

Revize Tarihi
16.11.2020

Kabul Tarihi
17.11.2020

8-10 YAŞ GRUBU ÇOCUKLARDA SPORDA YETENEK SEÇİMİ İLE KİNESTETİK ZEKA VE FİZİKSEL ÖZ SAYGINLIK ARASINDAKİ İLİŞKİ

Esra Soy¹, Hacı Ahmet Pekel²

¹Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Gazi Üniversitesi; ²Spor Bilimleri Fakültesi, Gazi Üniversitesi

Özet

Bu araştırmanın amacı; 8-10 yaş grubu çocuklarda sporda yetenek seçimi ile kinestetik zekası ve fiziksel öz saygınlıkları arasındaki ilişkinin incelenmesidir. Araştırmaya Ankara ilinde 2018- 2019 eğitim öğretim yılında bir özel okuldan 150 öğrenci (83 kız, 67 erkek) ve 4 beden eğitimi öğretmeni gönüllü olarak katılmıştır. Araştırmada, kinestetik zeka algıları ölçmek için “Çoklu Zeka Kuramı Gözlem Formu”, öğretmenlerin öğrencilerine bakış açısı ile hem öğretmenlere, öğrencilerinde kendi bakış açılarıyla hem de kendilerine uygulanmıştır. Öğrencilerin yetenek seçimlerinde ölçüt olarak “Eurofit Test Bataryası” uygulanmıştır. Öğrencilerin fiziksel öz saygınlıklarını ölçmek için ise “Fiziksel Olarak Kendini Tanımlama Envanteri” kullanılmıştır. Araştırmada güvenilirlik analizi yöntemi olarak Cronbach Alfa Katsayısı kullanılmıştır. Boyut indirgemek ve değişkenleri sınıflandırmak adına faktör analizi kullanılmıştır. Araştırmada; korelasyon matrisi, bağımsız iki örnek t-testi ve tek yönlü ANOVA, çoklu karşılaştırma testleri kullanılmıştır. Araştırmanın bulgularında; Katılımcıların kinestetik zeka algıları, fiziksel öz saygınlıkları ve yetenek seçimi ölçütleri arasında istatistiksel olarak anlamlı ilişki bulunmuştur. Ayrıca, katılımcıların öğretmenlerin bakış açısıyla çocukların kinestetik zekası ve fiziksel öz saygınlıkları arasında da anlamlı ilişki bulunmuştur. Araştırmada cinsiyet değişkeninde ise istatistiksel olarak anlamlı bir farklılığa rastlanılmamıştır. Bu çalışmadaki veriler, öğrencilerin sporda hangi branşa yatkın olduğunu belirlemek için yetenek seçimi ölçütü olarak kullanılabilir ve fiziksel öz saygınlık algılarını da analiz edilerek öğrencinin psikolojik olarak hazır olup olmadığının belirlenmesi için kriter sayılabilir. Çalışmada elde edilen sonuçlara öğretmenlerin görüşleri de eklenince, öğrencinin hem psikolojik hem de fizyolojik olarak uygun olduğu branş seçimi konusunda yol gösterici olabilecektir.

Anahtar Kelimeler: Yetenek seçimi, Kinestetik zeka, Fiziksel öz saygınlık ve çocuk.

THE RELATIONSHIP BETWEEN TALENT IDENTIFICATION IN SPORTS AND KINESTHETIC INTELLIGENCE AND PHYSICAL SELF-ESTEEM IN CHILDREN AGED 8-10 YEARS

Abstract

The aim of this study is to investigate the relationship between talent identification in sports and kinesthetic intelligence and physical self-esteem of 8-10 age group children. In the 2018-2019 academic year, 150 students (83 girls and 67 boys) participated in the research voluntarily from a private school in Ankara. In the research, "multiple intelligence theory observation forms" were applied to both the teacher and the student. "Eurofit Test Battery" was used to measure students' abilities. Physically self-defined inventory was used to measure students' self-esteem. Cronbach Alpha Coefficient was used for reliability analysis. Factor analysis was used for size reduction and classification. In the research; correlation matrix, independent two sample t-test and one way ANOVA, multiple comparison tests were used. A significant relationship was found between the participants perceptions of kinesthetic intelligence, physical self esteem and ability selection criteria. Besides, a significant relationship was found between the teachers' point of view and the kinesthetic intelligence and physical self-esteem of the children. In the research there was no statistically significant difference in gender variable. The data in this research can be used as a skill selection criterion to determine which event is relevant for the students in sports and Analyzing physical self-esteem perceptions can be considered as a criterion for determining the psychological preparation of the student. When the opinions of the teacher are added to the results of the research, will be guided in the selection of the events psychologically and physiologically appropriate for students.

Key Words: Talent selection, Kinesthetic intelligence, Physical self-esteem and child.

Sorumlu Yazar: Esra Soy, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, esrasy10@gmail.com

GİRİŞ

Sporun günlük yaşamın bir parçası olması konusunun gerekliliğini ve önemini gören toplumlar, sadece başarı üretmek için değil, hareketli ve sağlıklı bir jenerasyon elde edebilmek için sporun hayatımıza erken yaş evrelerinde girmesine inanmışlardır (Gökdemir, 1991). Erken yaşlarda keşfedilen yetenekli çocukların bilgili ve uzman antrenörler tarafından eğitilmesi uluslararası başarı elde etmek isteyen spor federasyonlarının temel görevlerinden birisidir (Bullock, Gulbin, Martin, Ross, Holland, 2009). Yetenekli sporcuların yetişmesinde planlı ve programlı çalışmanın yanı sıra spor branşı içinde uygun sporcuların seçilmesi gerekmektedir. Spor branşlarında, branşa başlayacağı antrenman yaşı, bu branşta en verimli olacağı yaş aralığı, verimli bir antrenmanla olası ilk başarıları, birçok araştırmayla ortaya konmuştur. Spor biliminin en önemli unsurlarından birisi çocukların en verimli olacakları spor branşına doğru zamanda yönlendirilmesidir (Güçlüöver, Şahin, Gülu ve Esen, 2019). 1947’de ABD’de başlayan ve bütün dünyada uygulanmaya çalışılan yetenek seçimi kavramı ve spor eğitiminde hala çözüm bekleyen sorunlar vardır. Spor örgütleri hala karşılaştıkları en önemli sorunlardan birisinin yeteneği yönetmek ve yönlendirmek olduğunu birçok çalışmada altını çizmişlerdir (Aston ve Morton, 2005). Bütün spor branşlarındaki önemli gelişmeler, sporcuların temel ve kendine özgü vücut yapısı ve kinesyolojik öz yapısının değerlendirilmesiyle ortaya çıkan bir üründür (Heimer, Misigoj ve Medved, 1988). Fiziksel performansı etkileyen en önemli unsurlar vücut ölçüsü, vücut oranı fizik ve vücut kompozisyonudur. (Maud ve Foster, 1995).

Karmaşık bir özellik olan yetenek, genetik olarak doğuştan gelir, kompleks bir yapı sergiler ve çevresel şartlardan etkilendiği gözlenmektedir (Kozel, 1996). Spor alanında ele alınan yetenek, elde edilen daha yüksek performans olarak tanımlanır ve farklı branşlarda sahip olduğu düşünülen bireyler tarafından kalıtsal nedeniyle özel veya üst düzey yatkınlık veya edinilmiş davranışsal koşullar olarak kabul edilir. Yeteneğin amacı, sporculara uygun branşları belirlemektir. Sporda daha iyi performansla ulaşmak için sporcular zamanında seçilmeli ve doğru ve uzun vadeli, sistematik planlar yapılmalıdır (Özveren, Özçaldıran, Durmaz ve Oral, 2014). Bu noktadan hareketle sporda yetenek seçimi ve spora yönlendirmede önemli faktörlerden olan fiziksel özelliklerin ve performans profillerinin incelenmesi önemli görülmektedir.

Zeka ise, insanın zihinsel işlevlerini veya performanslarını ölçüt olarak insan zekasını seviyesinin belirlediğini öne süren çeşitli “intelligence quotient” testleri geliştirerek zekayı bu “testlerin seviyesini belirlediği nitelik” olarak kabul ederken, başkalarının zeka tanımları da zekayı tanımlarken bireyde “öğrenme kuvveti” olarak adlandırmışlardır (Saban, 2014).

Gardner, zekayı bir bireyin birçok kültürde değer bulacak bir ürün ortaya çıkarabilme kapasitesi, sosyal yaşamda önüne çıkan sorunlara karşı etkili ve verimli çözümler ortaya koyabilme becerisi ve çözüm aradığımız problemlerden daha kapsamlı ve karmaşık problemler keşfetme yeteneği olarak tanımlanmaktadır (Saban, 2014). Bütün bunların sonucunda zeka alanlarının her biri kendi içerisinde farklı şekillerde öneme sahip olmuş ve bundan yola çıkılarak bireylerin yetenek ve kapasiteleri keşfedilmeye, ölçülmeye ve sınıflandırılmaya başlanmıştır. Bu ölçütlerin referansı ile birey kendi yetenekleri paraleli doğrultusunda meslek seçiminde kendisine yol gösterecek kriterlerin belirlenmesi ile birlikte daha doğru seçimler yapabilecektir.

Yapılan araştırmalar zeka gelişimine ilişkin öğrenme ortamının doğru ve etkili olması, katılımdan daha önemli olduğu gerçeğini ortaya koymaktadır (Demirhan, 2006). Bu düşüncesine paralel olarak da 1999 yılında “Intelligent Reframed” (Zeka Yeniden Yapılandırıldı) adlı eserinde zekayı 8 alana ayırmıştır. Gardner’ın ileri sürdüğü 8 türdeki zeka alanları sözel zeka, sosyal zeka, uzamsal zeka, içsel zeka, müziksel zeka, doğasal zeka, sayısal zeka ve kinestetik zekadır. Bu zeka alanlarından kinestetik zeka alanı, “kişinin vücudunu ve vücut organlarını istediği gibi hareket ettirmesi ve kullanabilmesi, bir problemle ilgili çözüm yolları bulabilmek, parçadan bütüne hareketle bir yapı inşa edebilme” anlamını taşımaktadır. Kinestetik zeka alanı, denge, esneklik, koordinasyon ve sürat gibi bazı psikomotor özelliklerin yanında beden diliyle ifade etme, dokunsak nitelikteki bazı becerilerle ilgilidir. (Saban, 2014). Araştırmacılar tarafından sıklıkla üzerinde araştırmalar yapılan fiziksel öz saygınlık, kendine güven ve genel benlik algı kavramlarının yapıtaşlarından birisidir. (Aşçı, Gökmen, Tiryaki ve Zorba, 1993). Literatürde tartışmalı bir konulardan birisi de fiziksel benlik olgusunun açıklanması ve değerlendirilmesidir (Patrizia, Sebastiano, Rosalba, 2013). Bazı yazarlar, benlik kavramı ile fiziksel benlik algısını farklı boyutlarda ve farklı bileşenlerde çözümlenmeye çalışmışlardır (Fox, 2000). İnsan kendisini eleştirirken çevresinden aldığı ilkel normları ölçüt olarak kullanır. İnsan kendisinin doğrudan elde ettiği ilkel, basit, bireysel tecrübelerinden yola çıkarak kendi benliğini oluşturur. Böylece kendisini uzun boylu olarak gören bir kimse boy değişkenine bağlı olarak diğer insanlarla kendi boyunu karşılaştırdığında kendi için bir gruplama yapacaktır. Bireyin kendi vücut yapısını beğenmesi, fiziksel anlamda diğer bireyler kadar yeterli olabileceğini düşünmesi ya da başkalarının böyle düşündüğünü algılanması ve fiziksel yeterliliğin iyi olma düşüncesinin sonuçlarıyla öz saygı gibi benlik kavramının temel yapısının da yüksek seviyede olması beklenen bir durumdur (Kuru ve Baştuğ, 2008).

Genel olarak bireyin hangi spor branşının kendine uygunluğu hakkında bilgi verebilecek yetenek seçimi ölçümleri ve sahip olduğu fiziksel özellikler bireyin kendisini nasıl algıladığına ilave olarak kinestetik zeka alanlarıyla ilişkisini araştırmaya değer bir konudur. Bu amaçla araştırmanın problemi; 8-10 yaş grubu çocukların sporda yetenek seçimi ile kinestetik zekası ve fiziksel öz saygınlıkları arasındaki ilişkinin araştırılmasıdır.

YÖNTEM

Araştırmanın Modeli

Bu araştırmada, ilişkisel tarama modeli yöntemi kullanılmıştır. İlişkisel tarama modeli, iki veya ikiden fazla olan değişkenlerin değişme oranını belirlemeye çalışan araştırma modelidir (Karasar, 1994).

Evren ve Örneklem

Bu araştırma, 2018-2019 yılı eğitim- öğretim yılında Ankara ilindeki Gazi Üniversitesi Vakfı Özel Okullarında öğrenim gören 8-10 yaş grubu 150 öğrenciye anketler araştırmacı tarafından gözlenerek sınıf ortamında yapılmıştır. Aynı grubun fiziksel ölçüm testleri beden eğitimi derslerinde beden eğitimi öğretmenlerinin ve araştırmacının kontrolünde yapılmıştır. 150 öğrencinin beden eğitimi dersine giren 4 beden eğitimi öğretmenin çocuklar hakkında doldurdukları anketler araştırmacı gözetimi altında gerçekleştirilmiştir.

Veri Toplama Araçları

Bu çalışmada, sporda hangi branşa eğilimli oldukları ölçek için “Eurofit Test Bataryası”, çocukların kendilerinin kinestetik zekalarını ve öğretmenlerinin öğrencilerindeki gözlemledikleri kinestetik zekayı ölçmek için “Çoklu Zekâ Alanları Gözlem Formu” uygulanmıştır. Son olarak çocukların fiziksel öz saygınlıklarını ölçmek için Marsh’ın “Kendini Fiziksel Tanımlama Envanteri” 8-10 yaş grubuna uygulanmıştır.

Verilerin Analizi

Verilerin toplanması işlemi tamamlandıktan sonra eksik ve hatalı doldurulan cevaplar değerlendirmeden çıkartıldı. Alt problem için 8-10 yaş çocukların her bir ölçekten aldıkları puanlar belirlendi. Araştırmada elde edilen veriler “Statistical Package for Social Sciences (SPSS) for Windows” programı kullanılarak analiz edildi. Alt probleme cevap bulabilmek için analizi yapılan ölçeklerin ortalama puanlarını oluşturmadan önce ölçeği oluşturan maddelerin güvenilir bir ölçek oluşturup oluşturmadığını ölçmek için güvenilirlik analizi

yapıldı. Araştırmada güvenilirlik analizi yöntemi olarak Cronbach Alfa Katsayısı kullanıldı. Boyut indirgemek ve değişkenleri sınıflamak adına faktör analizi kullanıldı. Araştırmada; iki ya da daha fazla değişken arasındaki doğrusal ilişkiyi yorumlayabilmek adına korelasyon matrisi kullanıldı. Bağımsız iki örnek t-testi yapılan araştırmada cinsiyet esas alınarak oluşturulan iki grup üzerinden yürütülen analiz için kullanıldı. Etkisi araştırmak istenen yalnız bir değişken iken bir yönlü ANOVA kullanıldı. Gruplararası farkın olduğu durumda, farklılığın hangi gruptan kaynaklı olduğunu tespit etmek için çoklu karşılaştırma testi kullanıldı.

BULGULAR

Tablo 1. Anket katılımcılarının yaşlara ve sınıflara göre dağılımı

	Erkek	Kız	N	Yüzde
8 yaş-2. Sınıf	17	31	48	32
9 yaş-3. Sınıf	35	30	65	43.3
10 yaş-4. sınıf	15	22	37	24.7
Toplam	83	67	150	100

150 katılımcıdan 48'i %32 oranı ile 8 yaşında, 65'i %43.3 oranı ile 9 yaşında, 37'si %24.7 oranı ile 10 yaşındadır. 150 katılımcıdan 83'ü %55.3 oranı ile kız, 67'si %44.7 oranı ile erkektir. Yukardaki tabloda anket katılımcılarına ilişkin cinsiyet ve yaş dağılımı verilmiştir (Tablo 1).

Tablo 2. Öğrenciye uygulanan kinestetik zeka ölçeğinin yaşa göre durumu anova test sonuçları

		Karelerin Toplamı	Sd	F	Anlamlılık Düzeyi
Öğrenci Kinestetik Zeka	Yaş	421.5	2	6.04	0.003*
	Toplam		146		

*p<0.05

8-10 yaş grubu çocukların yaşlarına göre öğrenci kinestetik zeka puanları açısından anlamlı bir fark bulunmuştur (Tablo 2).

Tablo 3. Öğrenci kinestetik zeka algı seviyesinin çoklu karşılaştırma testi sonuçları

	Sınıf	Sınıf	Ortalama Fark	Standart Hata	Anlamlılık Düzeyi	95% Güven Aralığı	
						Düşüklük	Yükseklik
Öğrenci Kinestetik Zeka Algısı	2	3	3.8	1.13	0.003*	1.11	6.49
		4	3.18	1.29	0.039*	0.12	6.24
	3	4	-0.61	1.22	0.87	-3.52	2.28

*p<0.05

Araştırmaya katılan çocukların yaş grupları arasında kinestetik zeka puanları açısından 2. ve 3. Sınıflar arasında anlamlı bir fark bulunmuştur. 2. ve 4. sınıf arasında anlamlı bir fark bulunmuştur. 3. ve 4. Sınıflar arasında anlamlı bir fark yoktur. Farklılığın hangi gruptan kaynaklı olduğunu tespit etmek için çoklu karşılaştırma testi yukarıda verilmiştir (Tablo 3).

Tablo 4. Öğretmenlerin öğrencileri ile ilgili kinestetik zeka algıları anova testi sonuçları

		Karelerin Toplamı	Sd	F	Anlamlılık Düzeyi
Öğretmenlerin Öğrencileriyle İlgili Kinestetik Zeka Algıları	Yaş	53.8	2	0.87	0.419*
	Toplam		146		

*p<0.05

8-10 yaş grubu çocuklarda yaş grubuna göre öğretmenin bakış açısıyla öğrencilerin kinestetik zeka algıları arasında açısından anlamlı bir fark yoktur (Tablo 4).

Tablo 5. Öğretmen kinestetik zeka algısı ve öğrenci kinestetik zeka algısı korelasyon testi sonuçları

	Pearson Korelasyon	Anlamlılık Düzeyi	N
Öğretmenlerin Algısına Göre Çocukların Kinestetik Zeka Algısı ve Öğrencinin Kendi Algısına Göre Kinestetik Zeka Algısı	0.988	0.001*	147

*p<0.05

Korelasyon katsayısı -1 ile +1 arasında değişen değerler alır. Katsayı, ilişkinin olmadığı durumda 0, tam ve kuvvetli bir ilişki varsa 1, ters yönlü ve tam bir ilişki varsa -1 değerini alır. Yukarıda verilen bilgi referans alınarak 8-10 yaş grubu çocukların öğrenci ve öğretmenlerin öğrencilere göre kinestetik zeka algıları arasında pozitif yönlü bir ilişki vardır (Tablo 5).

Tablo 6. Öğrenci kinestetik zeka algılaması ile fiziksel öz saygınlık arasındaki korelasyon test sonuçları

	Pearson Korelasyon	Anlamlılık Düzeyi	N
Öğrenci Kinestetik Zeka Algıları ile Kendini Fiziksel Olarak Algılama	.422	0.000**	147

**p<0.01

8-10 yaş grubu çocukların kinestetik zeka algıları ve fiziksel öz saygınlık algıları arasında pozitif yönlü bir ilişki vardır (Tablo 6).

Tablo 7. Kendini fiziksel olarak algılama cinsiyete göre t testi sonuçları

	Cinsiyet	N	Ortalama	Standart Sapma	Standart Sapma Ortalama	t	Sd	Anlamlılık düzeyi
Kendini Fiziksel Olarak Algılama	Kız	28	70.59	15.35	1.69	0.307	146	0.756
	Erkek	66	69.84	13.93	1.71			

8-10 yaş grubu çocuklarda cinsiyete göre fiziksel öz saygınlık algıları incelendiğinde kız katılımcıların fiziksel öz saygınlık seviyelerinin erkek öğrenciler ile farkı, istatistiksel olarak anlamlı değildir. Bu sonuçlara göre, kız katılımcıların fiziksel öz saygınlık seviyelerinin erkek öğrenciler ile farkı, istatistiksel olarak anlamlı değildir (Tablo 7).

Tablo 8. Öğrenci kinestetik zeka algıları cinsiyete göre t testi sonuçları

	Cinsiyet	N	Ortalama	Standart Sapma	Standart Sapma Hata Oranı	t	Sd	Anlamlılık düzeyi
Öğrenci Kinestetik Zeka Algılaması	Kız	81	37.59	5.611	0.623	2.421	145	0.017
	Erkek	66	35.18	6.456	0.794			

8-10 yaş grubu çocuklarda cinsiyete göre öğrenci kinestetik zekâ algılar gruplar arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunamamıştır. Bu sonuçlara göre, kız katılımcıların kinestetik zekâ seviyelerinin erkek öğrenciler ile farkı, istatistiksel olarak anlamlı değildir (Tablo 8).

Tablo 9. Öğretmenlerin algısına göre öğrencilerle ilgili kinestetik zeka algılarının cinsiyete göre t testi sonuçları

	Cinsiyet	N	Ortalama	Standart Sapma	Standart Hata Oranı	t	Sd	Anlamlılık düzeyi
Öğretmenlere Göre Kinestetik Zeka Algısı	Kız	83	41.78	5.26	0.57	-1.223	148	0.223
	Erkek	67	42.89	5.86	0.71			

8-10 yaş grubu çocuklarda cinsiyete göre öğretmenlerin bakış açısıyla öğrencilerin kinestetik zeka algılar gruplar arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunamamıştır. Tabloya göre, ortalama değerleri (Ortalama) incelendiğinde çocukların öğretmenlere kinestetik zeka seviyeleri erkekler lehine kızlara göre daha yüksek olduğu sonucu ortaya çıkıyor. Analiz sonucunda, Kız (Ortalama=41.78, SS=5,261) ve Erkek (Ortalama=42.89, SS=5.864) grupları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunamamıştır. Bu sonuçlara göre, erkek katılımcıların öğretmenlere kinestetik zeka seviyelerinin kız öğrenciler ile farkı, istatistiksel olarak anlamlı değildir (Tablo 9).

Tablo 10. Öğrenci kinestetik zeka algısı ile boy, kilo, vücut kitle indeksi, yağ oranı, durarak uzun atlama, esneklik, sağ el, sol el kavrama, mekik, sürat, 20 metre sürat, sağ ve sol kol hareket sürati arasındaki korelasyon testi sonuçları

	Pearson Korelasyon	Anlamlılık Düzeyi	N
Boy	-.252	0.002**	147
Kilo	-.253	0.002**	147
Vücut Kitle İndeksi	-0.143	0.084	147
Yağ Oranı	-0.144	0.082	147
Durarak Uzun Atlama	0.128	0.124	147
Öğrenci Kinestetik Zeka Algısı	Esneklik	.337	0.000**
	Sağ El Kavrama Kuvveti	-0.011	-0.12
	Sol El Kavrama Kuvveti	0.892	0.15
	Mekik	-0.008	0.926
	Sürat	-0.125	0.132
	20 Metre Sürat	-0.118	0.155
	Sağ Kol Hareket Sürati	0.035	0.67
	Sol Kol Hareket Sürati	-0.194	0.019

*p<0.05, **p<0.01

8-10 yaş grubu çocukların kinestetik zekâ algıları ile boy, kilo, beden kitle indeksi ve yağ oranı arasında ilişki yukarıdaki tablolarda verilmiştir. Öğrencilerin kinestetik zekâ algıları ile boy, kilo, vücut kitle indeksi, yağ oranı değişkenleri arasında negatif yönlü, durarak uzun

atlama, esneklik değişkenleri arasında pozitif yönlü, sağ el kavrama, sol el kavrama ölçümü ve mekik testi değişkenleri arasında negatif yönlü bir ilişki, sürat arasında pozitif yönlü bir ilişki, sürat koşu arasında negatif yönlü, sağ kol hareket sürati arasında pozitif yönlü, sol kol hareket sürati arasında negatif yönlü bir ilişki vardır (Tablo 10).

Tablo 11. Fiziksel öz saygınlık algısı ile boy, kilo, vücut kitle indeksi, yağ oranı, durarak uzun atlama, esneklik, sağ el, sol el kavrama, mekik, sürat, 20 metre sürat, sağ ve sol kol hareket sürati arasındaki korelasyon testi sonuçları

	Pearson Korelasyon	Anlamlılık Düzeyi	N
Boy	-.174	0.035*	148
Kilo	-.165	0.044*	148
Vücut Kitle İndeksi	-0.13	0.116	148
Yağ Oranı	-.169	0.040*	148
Durarak Uzun Atlama	.349	0.000**	148
Esneklik	.305	0.000**	148
Fiziksel Öz Saygınlık Algısı			
Sağ El Kavrama Kuvveti	0.063	0.449	148
Sol El Kavrama Kuvveti	-0.012	0.888	148
Mekik	0.12	0.148	148
Sürat	-0.019	0.019	148
20 Metre Sürat	-.187	0.023*	148
Sağ Kol Hareket Sürati	-0.088	0.289	148
Sol Kol Hareket Sürati	-.170	0.038*	148

*p<0.05 ,**p<0.01

8-10 yaş grubu çocuklarda fiziksel öz saygınlık algıları ile boy, kilo, beden kitle indeksi ve yağ kütlesi arasında ilişki yukarı tabloda verilmiştir. Fiziksel öz saygınlık algıları ile boy, kilo, vücut kitle indeksi, yağ kütlesi değişkenleri arasında negatif yönlü, durarak uzun atlama, esneklik, sağ el kavrama değişkenleri arasında pozitif yönlü bir ilişki vardır. Fiziksel öz saygınlık algıları ile sol el kavrama arasında negatif yönlü, sürat arasında negatif yönlü, sürat koşu arasında negatif yönlü, sağ kol hareket sürati arasında negatif yönlü, sol kol hareket sürati arasında negatif yönlü bir ilişki vardır (Tablo 11).

Tablo 12. Öğretmene göre öğrenci kinestetik zeka algısı ile durarak uzun atlama, esneklik, sağ el, sol el kavrama, mekik, sürat, 20 metre sürat, sağ ve sol kol hareket sürati arasındaki korelasyon testi sonuçları

		Pearson Korelasyon	Anlamlılık Düzeyi	N
Öğretmene Göre Kinestetik Zeka Algısı	Durarak Uzun Atlama	.226	0.005**	150
	Esneklik	0.124	0.132	150
	Sağ El Kavrama Kuvveti	.203	0.013*	150
	Sol El Kavrama Kuvveti	.205	0.012*	150
	Mekik	.232	0.004**	150
	Sürat	-.164	0.045*	150
	20 Metre Sürat	-.264	0.001**	150
	Sağ Kol Hareket Sürati	-.226	0.005**	150
	Sol Kol Hareket Sürati	-0.154	0.06	150

*p<0.05 ,**p<0.01

8-10 yaş grubu çocuklarda öğretmene göre kinestetik zekâ algıları ile durarak uzun atlama, esneklik, sağ el kavrama ve sol el kavrama, mekik arasında ilişki tabloda verilmiştir. Öğretmen kinestetik zeka algıları ile durarak uzun atlama, esneklik, sağ el kavrama, sol el kavrama, mekik değişkenleri arasında pozitif yönlü bir ilişki, sürat, sürat koşu, sağ kol hareket sürati, sol kol hareket sürati değişkenleri arasında negatif yönlü bir ilişki vardır (Tablo 12)

TARTIŞMA VE SONUÇ

Araştırmaya katılan öğrencilere uygulanan kinestetik zekâ ölçeği, yaş değişkeni sonuçlarında anlamlı farklılık çıkmıştır (P=0.003<0.05). Kinestetik zeka puanları açısından 2. ve 3. Sınıflar ile (P=0.003<0.05), 2. ve 4. sınıf arasında anlamlı fark bulunmuştur (P=0,039<0,05). 3. ve 4. Sınıflar arasında ise anlamlı bir fark yoktur (P=0.87< 0.05).

Araştırmaya katılan öğrencilerin öğretmenlerinin bakış açısıyla yaş gruplarına göre kinestetik zeka algıları verileri ANOVA test sonuçlarından anlamlı farklılık yoktur (P= 0.419>0.05).

Araştırmaya katılan öğrencilerin kinestetik zekâ algıları ve öğretmenlerin öğrencileriyle ilgili kinestetik zekâ algıları arasında pozitif yönlü bir ilişki olduğu ortaya çıkmıştır. Öğretmenin öğrencisinin hakkında kinestetik zekâ algısı arttıkça öğrencinin de kinestetik zekâsı algısının arttığı ön görülebilir. Öğretmenlerin çocuklardaki kinestetik zekâ gelişimini beden eğitimi derslerine katılımlarını göz önünde bulundurdıkları sonucuna ulaşılmıştır.

Araştırmaya katılan öğrencilerin kinestetik zeka algılaması ile fiziksel öz saygınlık algıları arasında pozitif yönlü bir ilişki bulunmuştur. Blockman, Hunter, Hilyer ve Harrison (1988),

tarafından yapılan araştırmada dans eden çocuklarda benlik olgularının pozitif yönde ilerleme gösterdiği bulgularına ulaşmışlardır. (Yegül,1999).

Çakmak (2019), tarafından yapılan çalışmada kinestetik öğrenme modelinin çocuk oyunlarında kişilik gelişimi üzerindeki etkileri araştırılmıştır. Çalışmada kinestetik oyunların yapısı, bağlamı, işlevi, çocuk zihinsel yapısına katkısı araştırılmış, oyunun gerilim ve tartım yönüne değinilmiş, beden folklorunun ve kinestetik öğrenme modelinin bu çerçevede işlevi ortaya konmaya çalışılmıştır. Araştırma sonucunda kinestetik öğrenme modelinin kişilik gelişimi olumlu yönde olmuştur.

Eraslan ve Hekim (2016) tarafından yapılan bir araştırmada kırsal kesimde yaşayan ilkokul öğrencilerinin bedensel zeka düzeylerinin ve beden eğitimi dersine yönelik tutumlarının incelenmesi yapılmıştır. Araştırma sonucunda öğrencilerin beden eğitimi dersine yönelik tutum puanlarının yüksek, kinestetik zeka puanlarının orta düzeyde olduğu tespit edilmiştir. Öğrencilerin kinestetik zeka puanlarının beden eğitimi dersine yönelik tutumlarının cinsiyete göre anlamlı bir farklılık gözlenmediği saptanmıştır.

Literatüre bakıldığında; (Lindvall & Lindgren 2005) tarafından yapılan düzenli olarak gerçekleştirilen fiziksel aktivitenin fiziksel benlik algısını ve beden kompozisyonunu geliştirdiği görülmüştür.

Lindwall ve Hassmen (2004) ortaya koydukları çalışmalarında yüksek seviyede fiziksel benlik algısı ile egzersiz yapma süresinin ve egzersizi tekrarlamasıyla ilişkilendirilmiştir.

Araştırmaya katılan grubundaki çocuklarda cinsiyete göre fiziksel öz saygınlık algıları incelendiğinde kız katılımcıların fiziksel öz saygınlık seviyelerinin erkek öğrenciler ile farkı, istatistiksel olarak anlamlı değildir. Araştırma grubundaki çocuklarda cinsiyete göre kinestetik zeka algıları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunamamıştır. Cinsiyet belirleyici bir faktör olmamıştır.

Neville'in (2000), "Amerikan öğrencilerinin Gardner'ın çoklu zekası hakkındaki benlik algıları" isimli çalışmasında; 3, 7 ve 11. Sınıflardaki öğrencilerin ve çoklu zeka alanlarını cinsiyet faktörüne göre karşılaştırılmıştır. Çalışmada cinsiyete göre öğrencilerin kinestetik zeka alanına ait verilerinin ortalamaları arasındaki fark, istatistiksel olarak anlamlı değildir. Neville'in bu çalışmasında öğrencilerin kendileri ifade edebilmek için onların görüşlerine dayanan bir ölçek kullanılmıştır. Cinsiyete göre öğrencilerin, kinestetik zeka alanları arasında fark bulunmaması bizim araştırma bulgularımızı da destekler niteliktedir.

Araştırma grubunda çocuklarda cinsiyete göre öğretmenlerin bakış açısıyla öğrencilerin kinestetik zeka algıları gruplar arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunamamıştır. Öğretmenlerin çocuklarla ilgili kinestetik zeka algıları cinsiyete göre farklılık göstermemiştir.

Araştırma grubu çocukların kinestetik zekâ algıları ile boy, vücut kitle indeksi ve yağ oranı arasında negatif yönlü bir ilişki bulunmuştur.

Araştırma grubundaki çocuklarda fiziksel öz saygınlık algıları ile boy, kilo, vücut kitle indeksi arasında ve yağ oranı arasında negatif yönlü bir ilişki bulunmuştur.

Fairclough ve Ridgers (2010) yılında yaptıkları araştırma sonucunda fiziksel aktivite seviyelerinde cinsiyet faktörünün belirleyici olduğunu ve bu belirleyici faktörün vücut kitle indeksi ile fiziksel benlik algısı tarafından etkilendiği sonucuna varmışlardır. Kızların fiziksel aktivite düzeyleri ve fiziksel benlik algıları erkeklere göre düşük çıkmıştır.

Araştırma grubundaki çocuklarda fiziksel öz saygınlık algıları ile durarak uzun atlama, esneklik, sağ el kavrama kuvveti arasında pozitif yönlü zayıf bir ilişki bulunmuştur. Fiziksel öz saygınlık algıları ile sol el kavrama kuvveti arasında negatif yönlü bir ilişki bulunmuştur. Öğrencilerin ölçümleri yapılırken baskın ellerinin hangisi olduğu tespit edilmemesiyle beraber, insanların % 92 'sinin sağ elini kullandığı için sonuçlar kabul edilebilir. Fiziksel öz saygınlık algısı ile mekik testi sonuçları arasında pozitif yönlü bir ilişki bulunmuştur.

Araştırma grubundaki çocuklarda fiziksel öz saygınlık algıları ile sürat, 20 metre sürat koşusu, sağ kol hareket sürati, sol kol hareket sürati değişkenleri arasında negatif yönlü bir ilişki bulunmuştur. Öğrencilerin ölçümleri yapılırken baskın ellerinin hangisi olduğu tespit edilmemesiyle beraber, insanların % 92 'sinin sağ elini kullandığı için sonuçlar kabul edilebilir.

Araştırma grubundaki çocuklarda, çocukların kinestetik zekâ algıları ile durarak uzun atlama, esneklik arasında pozitif yönlü bir ilişki, sağ el kavrama kuvveti ve sol el kavrama kuvveti arasında ise negatif yönlü bir ilişki bulunmuştur. Öğrencilerin ölçümleri yapılırken baskın ellerinin hangisi olduğu tespit edilmediği için bu varsayımı kullanmak doğru değildir. Öğrenci kinestetik zekâ algısı ile mekik testi sonuçları arasında ise negatif yönlü bir ilişki bulunmuştur.

Araştırma grubundaki çocuklarda çocukların kinestetik zeka algıları ile sürat, 20 metre sürat, sağ kol hareket sürati arasında pozitif yönlü bir ilişki, sol kol hareket sürati arasında ise negatif yönlü bir ilişki bulunmuştur. Öğrencilerin ölçümleri yapılırken baskın ellerinin hangisi olduğu tespit edilmemesiyle beraber, insanların % 92 'sinin sağ elini kullandığı için sonuçlar kabul edilebilir.

Araştırmaya katılan çocuklarda öğretmene göre kinestetik zeka algıları ile durarak uzun atlama, esneklik, sağ el kavrama kuvveti ve sol el kavrama kuvveti, mekik testi sonuçları arasında pozitif yönlü bir ilişki bulunmuştur.

Araştırmaya katılan çocuklarda öğretmene göre çocukların kinestetik zeka algıları ile sürat, 20 metre sürat, sağ kol hareket sürati, sol kol hareket sürati arasında sürat, 20 metre sürat, sağ kol hareket sürati, sol kol hareket sürati değişkenleri arasında negatif yönlü bir ilişki bulunmuştur.

Öneriler

Araştırma sonuçlarına dayalı öneriler aşağıda belirtilmiştir.

- Okullarda uyguladığımız 3 ölçek spor branşlarına uygun hale getirilerek, çocukların branşlara karşı tutum ve yetenekleri ölçülebilir.
- Uygulanan kinestetik zeka ölçeğinin yanına çoklu zeka kuramından kinestetik zeka ile ilişkili olan zeka alanları da ölçümlere dahil edilebilir.
- Uygulanacak olan fiziksel öz saygınlık ölçeği ve kinestetik zeka ölçekleriyle öğrencilerin kendi fiziksel benlik algılama ve kinestetik zeka algılama düzeyleri seçecekleri branş konusunda yardımcı olmasını sağlayabilir.
- Ölçeklerin uygulanması neticesinde öğretmenlerin öğrencileri hakkında psikolojik ve psikomotor becerileri hakkında bilgi sahibi olmasını sağlayarak, öğrenciyi yönlendirme konusunda daha iyi yollar seçilmesini sağlayabilir.

Bu araştırma Ankara ili ile sınırlıdır. Daha sonra yapılacak araştırmalar başka illerde yapılabilir. Bu araştırma 8-10 yaş grubunda yapılmıştır. Farklı yaş grupları üzerinde, temsil gücü yüksek örneklemeler üzerinde yapılarak sonuçların genellenebilirliğini arttırabilecektir.

Çıkar Çatışması

Bu makale, yazarın aynı başlıklı yüksek lisans tezinden üretilmiştir. Herhangi bir kişi, enstitü, kurum ile çıkar çatışması halinde olmadığını beyan etmekteyiz.

KAYNAKLAR

Aston, C. & Morton, L. (2005). Managing talent for competitive advantage: Taking a systemic approach to talent management. *Strategic HR Review*. 4(5),28 – 3.

Aşçı, F. H., Gökmen, H., Tiryaki, G., Aşçı, A., Zorba E. (1993). Sportif katılımın liseli erkek öğrencilerin beden bölgelerinden hoşnut olma düzeyleri üzerine etkisi. *Spor Bilimleri Dergisi*, 4(3), 38- 47.

Bullock, N., Gulbin, J.P., Martin, D.T., Ross, A., Holland, T. & Marino, F.E. (2009).‘Talent identification and deliberate programming in skeleton: ice novice to winter Olympian in 14 months’, *Journal of Sports Sciences*, 27(4),397– 404.

Çakmak, S., (2019). Çocuk folkloru bağlamında van yöresi çocuk oyunlarının kinestetik öğrenme modeli kapsamında değerlendirilmesi. *Motif Akademi Halkbilimi Dergisi*,12(27), 637-657

Demirhan, G. (2006). *Spor Eğitiminin Temelleri*. Ankara: Bağırhan.

Eraslan, M., Hekim, H.(2016). Kırsal kesimde yaşayan ilkokul öğrencilerinin bedensel zekâ düzeylerinin ve beden eğitimi dersine yönelik tutumlarının yaş ve cinsiyet değişkenlerine göre incelenmesi. *Journal of International Multidisciplinary Academic Researches*, 3(2),57-62.

Fairclough, S. J., Ridgers, N. D. (2010). Relationships between maturity status, physical activity and physical self-perceptions in primary school children. *Journal of Sports Sciences*,28(1),1-9.

Fox, K., (2000). Self-Esteem, self-perceptions and exercise. *Int J Sport Psychol* 31(2), 228-240

Güçlüöver, A., Şahin, N. İ., Gülü, M., Esen, T. H.,(2019). Sporda yetenek seçimi ve spora yönlendirmede 9-10 yaş çocukların fiziksel özellikleri ve performans profillerinin incelenmesi: Kırıkkale örneği. *Spor Bilimleri Dergisi* 4(2).

Gökdemir, K.(1991). *Karakucak güreş projesi doğrultusunda müsabaka yöntemi ile seçilmiş olan erkek çocukların bazı fizyolojik özelliklerinin yetenek seçimindeki etkisinin araştırılması*, Doktora Tezi, Marmara Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.

Gültekin O.(2002).*Türkiye’de slalom ve kayaklı koşu yapan genç erkek ve kadın kayakçıların kendini fiziksel algılama ve beden imgelerinden hoşnut olma profilleri*. Yüksek Lisans Tezi, Uludağ Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı, Bursa.

Heimer, S., Misigoj, M., Medved, V. (1988). Some anthropological of top volleyball players in sfr yugoslavia, *The Journal of Sports Medicine Fitness*, 28,200-208.

Karasar N. (1994). *Bilimsel Araştırma Yöntemi*. Ankara: Nobel.

Kozel, J. (1996). Talent identification and development in germany. *Coaching Focus*, 31, 5-6.

Kuru, E., Baştuğ, G. (2008). Futbolcuların kişilik özellikleri ve bedenlerini algılama düzeylerinin incelenmesi. *Sportmetre Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 6(2). 95-101

Lindwall, M., Lindgren, E. C.(2005). The effects of a 6-month exercise intervention programme on physical self-perceptions and social physique anxiety in non-physically active adolescent swedish girls. *Psychology of Sport and Exercise*, 6(6),643-658

Lindwall, M., Hassmen, P., (2004). The role of exercise and gender for physical self-perceptions and importance ratings in swedish university students. *Scand J Med Sci Sport* 14(6), 373-380

Marsh, H.W., (2002). A Multidimensional Physical Self-Concept: A Construct Validity Approach to Theory, Measurement and Research. *Psychology: The Journal of theHellenic Psychological Society* 9, 459-493

Maud, P.J., Foster, C. (1995).*Physiological assessment of human fitness*, USA: Human Kinetics.

Neville, A. L.(2000). *Native american students' self perceptions regarding gardner's multiple intelligences.* Doktora Tezi. South Dakota State University.

Patrizia, O., Sebastiano, C., Rosalba,L., (2013). Physical Self-Concept and its relationship to exercise dependence symptoms in young regular physical exercisers.*American Journal of Sports Scienceand Medicine* 1(1), 16

Saban, A. (2014). *Öğrenme Öğretme Süreci.* Ankara: Nobel.

Özveren Y., Özçaldıran B., Durmaz B., Oral O. (2014). Talent selection and genetics in sport. *Turkish Journal of Sport And Exercise* 16(2), 1-18.

Yegül, I.B. (1999).*Liseli erkek sporcular ile sporcu olmayan bireylerin benlik saygısı ve atletik yeterlik puanlarının karşılaştırılması.* Yüksek Lisans Tezi, Ankara.